

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 13CoP/53/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6623200201
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Zuzana Štolcová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2023:6623200201.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Zuzany Štolcovej a členov senátu JUDr. Márie Dubcovej, JUDr. Jána Burika, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: L. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, v zastúpení kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, dieťa rodičov matky: Y. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. J. Z. XXXX/XB, XXX XX C., štátna občianka SR, zastúpenej právnu zástupkyňou JUDr. Zuzanou Morháčovou, advokátkou, so sídlom W. cesta XXXX, XXX XX C. a otca: L. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. I XXXX/X, XXX XX C., štátny občan SR, zasúpeného JUDr. Vladimírom Barčíkom, advokátom, so sídlom: L. 1, XXX XX F. B., v konaní o zvýšenie výživného, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Lučenec č.k. 5P/19/2023-144 zo dňa 4. apríla 2023

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Lučenec č.k. 5P/19/2023-144 zo dňa 4. apríla 2023 v napadnutej časti výroku I. o uložení povinnosti otcovi prispievať na výživu maloletého dieťaťa L. C., nar. XX.XX.XXXX zvýšeným výživným zo sumy 40,- Eur na sumu 55,- Eur mesačne, v časti o konštatovaní zmeny rozsudku Okresného súdu Lučenec č.k. 11P/18/2020-89 zo dňa 15.06.2020, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 02.07.2020 v časti výroku o zvýšenom výživnom, p o t v r d z u j e.

Rozsudok Okresného súdu Lučenec č.k. 5P/19/2023-144 zo dňa 4. apríla 2023 v napadnutej časti výroku I., ktorou povinnosť otca maloletého dieťaťa platiť zvýšené výživné určil počnúc dňom právoplatnosti rozsudku a v časti o konštatovaní zmeny rozsudku Okresného súdu Lučenec č.k. 11P/18/2020-89 zo dňa 15.06.2020, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 02.07.2020 v časti týkajúcej sa okamihu určenia výživného a v závislom výroku II. o trovách prvoinštančného konania, z r u š u j e a v tejto časti v r a c i a vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd výrokom I. zmenil rozsudok Okresného súdu Lučenec č.k. 11P/18/2020-89 zo dňa 15.06.2020, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 02.07.2020 vo výroku o výživnom tak, že otec je povinný prispievať na výživu maloletého dieťaťa L. C., nar. XX.XX.XXXX zvýšeným výživným zo sumy 40,- Eur na sumu 55,- Eur mesačne vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca k rukám matky, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku. O nároku na náhradu trov prvoinštančného konania rozhodol výrokom II. tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. V odseku 1. odôvodnenia napadnutého rozsudku poukázal na návrh matky maloletého dieťaťa doručený prostredníctvom právnej zástupkyne dňa 19.01.2023, ktorým sa domáhala zvýšenia výživného zo sumy 40,- Eur na sumu 140,- Eur mesačne vždy do 20. dňa, toho ktorého mesiaca k rukám matky vopred a jeho odôvodnenie.

3. V odsekoch 2. až 24. odôvodnenia napadnutého rozsudku okresný súd uviedol zistenia z potvrdenia o návšteve školy, potvrdenia o príjme matky za obdobie január 2022 až december 2022, z potvrdenia o poberaní prídavku na dieťa na rok 2022, z Dohody o zmene pracovnej zmluvy, z výpisu z LV č. XXXX a č. XXXX pre okres, obec, k.ú. C., z výpisu z LV č. XXXX a č. XXXX pre okres, obec k.ú. C. L., z výpisu z LV č. XXX, XXXX, XXXX, XXXX, pre okres C. L., obec, k.ú. U. A., z odpovede L. C. zo dňa 01.02.2023 a poskytnutia súčinnosti zo dňa 07.02.2023, z lustrácie vozidiel Okresného riaditeľstva PZ v Lučenci, z odpovede Sociálnej poisťovne zo dňa 06.02.2023, z odpovede Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, Zo Správy z prešetrenia pomerov Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec zo dňa 27.03.2023, z výpisu matky otca za obdobie od 01.01.2023 do 31.01. 2023, z evidenčného listu spoločnosti P., a.s., z vysvedčenia o maturitnej skúške otca zo dňa 06.01.1995, z rozhodnutia Sociálnej poisťovne zo dňa 01.12.2022.

4. Okresný súd aplikoval ust. § 65 ods. 1, § 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5, § 75 ods. 1, 2, § 76 ods. 1, § 78 ods. 1 a 3 Zákona o rodine v spojení s § 157, § 121 CMP a po vykonanom dokazovaní rozhodol tak, ako vyjadril vo výrokovej časti svojho rozsudku.

5. V odseku 38. odôvodnenia napadnutého rozsudku okresný súd vo všeobecnosti uviedol, že hmotno-právnou podmienkou toho, aby mohol o výške výživného na dieťa opakovane rozhodnúť, je zmena pomerov. Len v prípade, ak má súd preukázané, že sa pomery účastníkov zmenili, môže rozhodnúť o zmene výšky vyživovacej povinnosti. V zmysle ustálenej súdnej praxe sa za opodstatnenú zmenu pomerov považuje aj zmena v dôsledku plynutia času (v zásade nastáva uplynutím troch rokov od poslednej úpravy, ak súčasne nenastali iné relevantné skutočnosti), pretože maloleté dieťa rastie a vyvíja sa, s čím sú spojené zvýšené výdavky.

6. V ďalšej časti odôvodnenia, a to v odsekoch 39. a 40. okresný súd poukázal na všeobecné hľadiská vyjadrené v ust. § 62 a nasl. Zákona o rodine, na ktoré prihliada pri určení vyživovacej povinnosti. Patria k nim predovšetkým odôvodnené potreby dieťaťa, ktoré môžu byť rôzne a sú závislé predovšetkým od veku, zdravotného stavu dieťaťa, od jeho fyzickej a duševnej vyspelosti, spôsobu obsahu jeho prípravy na jeho budúce povolanie a pod. a ktoré sú však bezprostredne ovplyvňované aj schopnosťami a možnosťami rodičov. Pre určenie výšky výživného pre dieťa sú teda rozhodujúce reálne zárobkové možnosti, schopnosti a majetkové pomery každého z rodičov, ktoré sú dané nielen subjektívnymi vlastnosťami, ale aj okolnosťami objektívneho charakteru. Považoval za významné i ust. § 75 ods. 1 veta druhá Zákona o rodine, ktoré zakotvuje, že na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku alebo majetkového prospechu. Navyiac súd prihliadne aj na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará a rovnako tak berie do úvahy i prídavky na deti, ktoré sa sčasti podieľajú na úhrade potrieb detí.

7. Okresný súd mal za nepochybne preukázané, že na strane maloletého dieťaťa došlo od posledného určenia výživného ku zmene pomerov. Od posledného rozhodnutia o výške výživného rozsudkom Okresného súdu Lučenec č.k. 11P/18/2020 zo dňa 15.06.2020, právoplatného dňa 02.07.2020, je maloleté dieťa už o 3 roky staršie, čím adekvátne došlo k zvýšeniu jeho odôvodnených potrieb. Maloletý L. započal štúdium na strednej škole v C., čím sa náklady na neho v tomto smere navýšili, zákonite maloletý podrástol, na základe čoho sa zvýšili výdavky na neho v súvislosti so stravou, ošatením a drogériou. Sumy, ktoré matka uviedla v konaní, nijakým spôsobom neprekračujú všeobecne známe náklady na tieto položky. Matka má maloleté dieťa vo svojej osobnej starostlivosti, t.j. žije s ním v spoločnej domácnosti. Maloleté dieťa býva s matkou v poschodovom rodinnom dome v Lučenci, ktorý je v jej osobnom vlastníctve.

8. V odseku 42. odôvodnenia napadnutého rozsudku okresný súd uviedol, že v súlade s § 78 ods. 1 Zákona o rodine vzhľadom k zmene pomerov na strane maloletého dieťaťa zvýšil vyživovaciu povinnosť otca voči nemu ako rodiča, ktorému nebol zverený do osobnej starostlivosti. Podľa ustanovenia § 75 ods. 1 Zákona o rodine prihliadol v prvom rade na odôvodnené potreby maloletého dieťaťa, a to aj s prihliadnutím na obmedzené príjmové možnosti otca z dôvodu jeho nepriaznivého zdravotného stavu. Za odôvodnené potreby maloletého okresný súd považoval pravidelné mesačné výdavky, ktoré vyplynuli z vylúču a listinných dôkazov doložených matkou, a to strava vo výške 150,- Eur; ZRPŠ 20,- Eur/rok (1,66 Eur mesačne); zošity, školské pomôcky-100,- Eur/rok (8,33 Eur mesačne); oblečenie + obuv 60,- Eur; drogéria 15,- Eur; MHD dobíjacia karta 8,- Eur; mobil 10,- Eur; posilňovňa jeden vstup 3,- Eur

(navštevuje 2-krát týždenne -24,- Eur mesačne); vreckové 50,- Eur; úrazová poisťka 22,- Eur; na bývanie 150,- Eur 1 zo sumy = 75,- Eur; internet + TV 28,- Eur 1 zo sumy = 14,- Eur = in summary 437,99 Eur mesačne. Za nepravidelné považoval výdavky: zubár, výlety, pizzeria, kúpalisko, túry, wellness, kino a iné voľnočasové aktivity.

9. Ďalej okresný súd uviedol mesačné výdavky matky, a to strava vo výške 170,- Eur; drogéria, čistiace prostriedky do domácnosti v sume 20,- Eur; oblečenie, obuv vo výške 40,-Eur; mobil vo výške 30,- Eur; PHM vo výške 70,- Eur; sporenie 15,- Eur; internet + TV 28,- Eur - 28 :2 (počet osôb v domácnosti) = 14,- Eur; náklady spojené s bývaním 150,- Eur, (voda, plyn, električka) - 150:2 (počet osôb v domácnosti) = 75,- Eur; daň z nehnuteľností 40,- Eur ročne/ 3,33 Eur mesačne; komunálny odpad 60,- Eur ročne/ 5,- Eur mesačne; zákonná poisťka na osobné motorové vozidlo 90,- Eur ročne/7,50 Eur mesačne; diaľničná známka 60,- Eur ročne/5,- Eur mesačne, in summary 454,83 Eur mesačne.

10. Okresný súd považoval všetky vyššie uvedené položky za základné potreby maloletého dieťaťa a ich výšku za primeranú jeho veku (v septembri 16 rokov) a konštatoval, že rodičia maloletého dieťaťa nežijú v spoločnej domácnosti, maloleté dieťa žije v spoločnej domácnosti s matkou, ktorá mu poskytuje osobnú starostlivosť.

11. Okresný súd poukázal na to, že otec maloletého dieťaťa bol uznaný za ťažko zdravotne postihnutú osobu naposledy posudkom 08/2022, na základe ktorého mu bol priznaný invalidný dôchodok dňom 07.11.2019, t.č. v sume 296,90 Eur mesačne, okrem toho mu je vyplácaný príspevok na osobnú asistenciu v sume 327,60,- Eur mesačne, ktorú mu v rozsahu 20 hod./mesačne zabezpečuje jeho matka a v rozsahu 63 hod./mesačne p. T. L.. Otec býva v spoločnej domácnosti so svojou matkou v trojizbovom byte v C., ktorý je v ich podielovom spoluvlastníctve, obaja v podiele 1. Mesačné náklady na bývanie vyčíslil: nájom:146,- Eur; elektrická energia: 40,- Eur; plyn: 10,- Eur; TV: 14,50 Eur; internet: 13,- Eur = in summa 223,50 Eur : 2 (počet osôb v domácnosti)= 111,75 Eur na osobu.

12. V odseku 43. odôvodnenia napadnutého rozsudku okresný súd konštatoval, že výdavky vyčíslené navrhovateľkou v celkovej výške 437,99 Eur mesačne považoval za dôvodné. Matka má maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, žije s ním v spoločnej domácnosti, na základe čoho si svoju vyživovaciu povinnosť voči nemu plní i každodennou starostlivosťou a uspokojovaním jeho bytovej potreby. Základnou potrebou maloletého dieťaťa je samozrejme aj bývanie a výdavky s tým spojené - internet + TV 28,- Eur - 28 : 2 (počet osôb v domácnosti)= 14,- Eur na osobu, náklady spojené s bývaním 150,- Eur, (voda, plyn, električka) - 150:2 (počet osôb v domácnosti) = 75,- Eur na osobu, okresný súd zohľadnil počet osôb zdieľajúcich spoločnú domácnosť a internet, t.j. tieto náklady vydělil dvomi (navrhovateľka + 1 maloleté dieťa), t.j. počtom osôb zdieľajúcich domácnosť. Po sčítaní všetkých výdavkov vyplývalo, že na odôvodnené potreby maloletého dieťaťa je potrebné mesačne vynaložiť celkovo sumu 526,99 Eur.

13. V odseku 44. odôvodnenia napadnutého rozsudku okresný súd uviedol, že posudzoval schopnosti, možnosti a majetkové pomery rodičov v zmysle § 75 ods.1 Zákona o rodine, pričom rozhodujúcim nie je rozhodujúci skutočný príjem rodiča, ale všetky jeho schopnosti a možnosti príjem dosahovať (tzv. potencialita príjmov). S poukazom na závery Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyslovené v uznesení sp. zn. 3Cdo/88/2017 zo dňa 19.03.2018 okresný súd zohľadnil, že odôvodnené potreby otca sú pokryté jeho invalidným dôchodkom vo výške 296,90 Eur mesačne. Na pojednávaní svoje mesačné výdavky vyčíslil: nájom: 74,- Eur (146:2= 73, uviedol ale 74); električka: 20,- Eur (40:2); plyn: 5,- Eur (10:2); TV: 7,- Eur (14,50:2); vreckové: 50,- Eur; oblečenie: 50,- Eur; lieky: 10,- Eur; taxík- autobus: 40,- Eur; hygiena: 10,- Eur = in summa 266,- Eur.

14. Okresný súd v odseku 45. odôvodnenia napadnutého rozsudku poukázal na to, že v čase posledného rozhodovania v konaní sp. zn. 11P/18/2020 otcovi maloletého bol od apríla 2020 priznaný dôchodok vo výške 255,30 Eur mesačne a príspevok na asistenciu vo výške 263,34 Eur mesačne. Už aj v tej dobe žil v spoločnej domácnosti s matkou. Rozsudkom Okresného súdu Lučenec č.k. 11P 18/2020-89 zo dňa 15.06.2020 bola schválená rodičovská dohoda, ktorou bolo zvýšené výživné otcovi na maloleté dieťa zo sumy 30,- Eur na sumu 40,- Eur.

15. Okresný súd zdôraznil, že vyčíslenie mesačných nákladov na dieťa má predstavovať vyčíslenie všetkých pravidelných a nepravidelných potrieb na dieťa tak, aby bola jednoznačne určiteľná. Medzi tieto

náklady patria bývanie, stravovanie, ošatenie, hygienické potreby a drogeria, zdravotná starostlivosť, školské potreby a náklady súvisiace s plnením školskej dochádzky, preprava dieťaťa, poplatky za záujmovú činnosť, prípadne primerané náklady na mobilný telefón. Pri posudzovaní otázky, čo zahrnie do oprávnených nákladov na dieťa, sa najviac prejaví v porovnaní životnej úrovne rodičov a dieťaťa. V tejto súvislosti poukázal aj na úpravu v § 78 ods. 3 Zákona o rodine a mal za zrejmé, že oproti roku 2020 (3 roky), kedy došlo k zvýšeniu výživného na maloleté dieťa, životné náklady na maloleté dieťa značne stúpili, a preto musel brať na zreteľ aj túto okolnosť. Zdôraznil notoricky známu skutočnosť niekoľkonásobného zvyšovania cien nákladov na bývanie (elektrika, plyn), PHM, zdražovania potravín, oblečenia, obuvi.

16. V odseku 48. odôvodnenia napadnutého rozsudku okresný súd poukázal na to, že pri určovaní konkrétneho rozsahu výživného je potrebné vychádzať z toho, aká peňažná suma mesačne je potrebná na úhradu odôvodnených potrieb detí. Dokazovať treba len nadštandardné výdavky, resp. potreby dieťaťa, ktoré vybočujú z rámca potrieb iných detí v rovnakom veku. Pri určovaní rozsahu vyživovacej povinnosti je súd povinný prihliadať aj na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Na strane povinných rodičov dieťaťa súd zisťuje ich reálne príjmy, celkové majetkové pomery, nevyhnutné životné náklady a prihliada aj na ich ďalšie zákonné vyživovacie povinnosti.

17. Okresný súd skonštatoval, že otec maloletého dieťaťa je invalidným dôchodcom, ktorého príjem tvorí invalidný dôchodok vo výške 296,90 Eur mesačne. Svoje výdavky vyčíslil v celkovej výške 266,- Eur. Právna zástupkyňa matky navrhovala v návrhu zvýšenie výživného zo sumy 40,- Eur na sumu 140,-Eur mesačne. Na pojednávaní v priebehu dokazovania právna zástupkyňa matky navrhovala výšku výživného zvýšiť aspoň na sumu 60,- Eur mesačne, s čím otec nesúhlasil s odôvodnením, že nemá výživné ani v navrhovanej výške 60,- Eur z čoho platiť. Po vyčíslení príjmu a výdavkov otca bol okresný súd názoru, že tento je schopný a je v jeho momentálnych možnostiach a schopnostiach platiť zvýšené výživné v sume 55,- Eur mesačne namiesto 40,- Eur mesačne, keďže invalidný dôchodok otca od poslednej úpravy výživného sa zvýšil o 43,30 Eur. Okrem toho otec vyčíslil svoje výdavky na sumu 266,- Eur, z ktorých napr. vreckové 50,- Eur, oblečenie 50,- Eur mesačne sú položkami, ktoré okresný súd považoval za nepomerne vysoko vyčíslené vzhľadom k jeho príjmu a hlavne nerovnovážne k preukázaným potrebám maloletého. Okresný súd síce mal za preukázané zvýšené náklady otca od poslednej úpravy výživného, mal ale preukázané aj značne zvýšené výdavky navrhovateľky spojené s výchovou a starostlivosťou o maloleté dieťa, ktorá z dôvodu nepriaznivého zdravotného stavu otca maloletého dieťaťa a jeho príjmu je nútená sama uhrádzať potreby maloletého dieťaťa v značne vyššom pomere ako otec, na čo pri svojom rozhodovaní prihliadol.

18. Vzhľadom na uvedené okresný súd zmenil rozsudok Okresného súdu Lučenec č.k. 11P/18/2020-89 zo dňa 15.06.2020, právoplatného dňa 02.07.2020.

19. O nároku na náhradu trov prvoinštančného konania rozhodol podľa § 52 CMP.

20. Proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote podala odvolanie matka maloletého dieťaťa prostredníctvom právnej zástupkyne (č.l. 162-163 spisu). Nestotožnila sa s výrokom I. napadnutého rozsudku, a to s výškou vyživovacej povinnosti otca maloletého v sume 55,- Eur mesačne. Súhlasila so záverom súdu prvej inštancie, že na strane maloletého došlo k zmene pomerov, že výdavky na maloletého sú vysoké, avšak tieto nemôže znášať len jeden z rodičov, a to matka, ktorá si zároveň plní svoju vyživovaciu povinnosť formou osobnej starostlivosti. Suma, ktorú určil okresný súd, nepostačuje ani na základné životné potreby maloletého. Otec maloletého neprejavil záujem uhrádzať výživné na maloletého vo vyššej miere, nikdy mu navyše nič neprispel ani nekúpil žiaden darček. Výdavky otca maloletého, čo sa týka vreckového, oblečenia, liekov, taxíku/autobusu a hygiena, neboli preukázané žiadnymi dôkazmi. Navyše príspevok na osobnú asistenciu v sume 327,60 Eur/mesačne poberá matka otca maloletého, t.j. stará matka maloletého a sestra matky otca maloletého. Ide o finančné prostriedky, ktoré sú príjmom v domácnosti, v ktorej otec maloletého žije a náklady na domácnosť sú uhrádzané z tejto sumy. Podľa odvolateľky otec maloletého neprispieva svojej matke žiadnymi finančnými prostriedkami. Otcovi teda ostane z invalidného dôchodku oveľa viac finančných prostriedkov, ako uviedol a ako konštatoval okresný súd. Považovala za nespravodlivé, aby podstatná časť vyživovacej povinnosti bola prenesená len na ňu ako jedného rodiča. Výživné, ktoré bolo určené, len málo prevyšuje sumu minimálneho výživného a nepostačuje na uspokojenie potrieb maloletého. Poukázala na to, že počas konania navrhla výživné v sume 80,- Eur, s čím otec nesúhlasil, pričom ani táto suma by nebola postačujúca na

zabezpečenie potrieb maloletého, ale matka by s takouto sumou súhlasila vzhľadom na zdravotný stav otca maloletého. Uviedla, že stará matka maloletého uhradila dňa 12.04.2023 sumu 30,- Eur, 18.04.2023 sumu 55,- Eur a dňa 18.05.2023 sumu 55,- Eur. Mala za to, že okresný súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, a preto navrhla rozsudok okresného súdu v napadnutom výroku I. zmeniť v zmysle petitu odvolacieho návrhu a vo výroku II. potvrdiť.

21. K doručenému odvolaniu matky sa písomne vyjadril kolízny opatrovník v podaní zo dňa 12.06.2023 (č.l. 176 spisu). Uviedol, že vydaniu rozhodnutia príslušného súdu predchádzalo zisťovanie sociálnych, rodinných a bytových pomerov maloletého dieťaťa s poukazom na odôvodnené potreby maloletého dieťaťa, ako aj posúdenie reálnych príjmových možností povinného rodiča a zisťovanie jeho schopností a možností plniť výživné. Trval na svojej správe a jej záveroch a navrhol rozhodnúť v súlade so zistenými skutočnosťami, ktoré vyplývajú z vykonaného dokazovania.

22. K doručenému odvolaniu matky sa písomne vyjadril otec maloletého dieťaťa prostredníctvom právneho zástupcu (č.l. 180 spisu). Uviedol, že s výrokom I. nesúhlasil, aj keď sa nakoniec rozhodol odvolanie nepodať, a to z dôvodu, že nie je schopný zo sumy 296,60 Eur prispievať na výživu maloletého ani sumou 55,- Eur mesačne. Pokiaľ matka uvádza, že maloletému nikdy navyše nič neprispel a ani mu nekúpil žiaden darček a výdavky z jeho strany neboli preukázané žiadnymi dôkazmi, tak otec uviedol, že sa snažil o styk s maloletým, ktorý mu zo strany matky nebol nikdy umožnený, a to ani len telefonicky. Matka maloletého ani nikdy neposkytla žiadne informácie o maloletom otcovi ani starej matke. Otec maloletého teda nemá žiadne informácie. V tom prípade sa darček ťažko kupuje, keď sa aj odmyslí príjem otca. K nákladom, ktoré nezdokladoval ako vreckové, oblečenie, liekov, taxík/autobus a hygiena, aj okresný súd v odôvodnení uviedol, že je notorický známe enormné zvyšovanie cien potravín, energií, nákladov na býva, PHM, oblečenia a obuvi, a preto uviedol tabuľku s porovnaním nákladov otca a matky. Dal do pozornosti, že v nákladoch otca nie je zahrnutá napr. strava a ani mobil, a to z dôvodu, že to už jednoducho z príjmu otca nevychádza. Matka len pre seba na stravu počíta so sumou 170,- Eur, čo je viac ako polovica celkového mesačného príjmu otca maloletého. Teda matka maloletého má enormne vyššie náklady (a to pri všetkých položkách) oproti otcovi. Navrhovateľka tieto náklady, notoricky známe ceny potravín, oblečenia, hygieny, ale nenamietala, len okresný súd vreckové 50,- Eur a oblečenie 50,- Eur považoval za nepomerne vyčíslené, čo premietol aj do zvýšeného výživného. Pokiaľ navrhovateľka poukazovala na to, že úrad vypláca peňažný príspevok na osobnú asistenciu vo výške 327,60 Eur mesačne matke otca maloletého a jej sestry, teda, že tieto peniaze sú príjmom do domácnosti a náklady na domácnosť sú uhrádzané z tejto sumy, tak poukázal na to, že matka otca maloletého poskytuje osobnú asistenciu v rozsahu 20 hodín mesačne, za čo poberá sumu 104,- Eur. Sestra matky otca poskytuje osobnú asistenciu v rozsahu 43 hodín mesačne, za čo poberá 223,- Eur, ktorá však býva na úplne inej adrese. Tieto skutočnosti by mali byť navrhovateľke známe, nakoľko do určitej doby tento príspevok poberala. Týchto 327,- Eur nie je určite príjmom domácnosti otca maloletého. Navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť.

23. K doručenému vyjadreniu kolízneho opatrovníka sa písomne vyjadril otec prostredníctvom právneho zástupcu (č.l. 191 spisu), v ktorom poukázal na to, že je invalidným dôchodcom, ktorý je vážne nemocný, ktorého príjem tvorí invalidný dôchodok vo výške 296,90 Eur mesačne, ktoré skutočnosť sú úradu práce známe, nakoľko tento úrad posudzuje aj rozsah hodín osobnej asistencie otca maloletého. Trval na svojich predchádzajúcich vyjadreniach.

24. K doručenému vyjadreniu otca sa písomne vyjadrila matka v podaní zo dňa 18.07.2023 (č.l. 196 spisu). K snahe otca o styk s maloletým poukázala na to, že mal možnosť podať návrh na súd, čo neurobil. Pokiaľ otec maloletého nemal vedomosť, aké záujmy a koničky má maloletý, mohol mu zaslať finančné prostriedky miesto daru, čo neurobil. Matka mala a neustále má na maloletého aj nepredvídateľné výdavky, ktoré musí znášať sama, ako sú notebook, lyžiarska výstroj, či vodičský kurz, ktoré uvádzala už v návrhu na zvýšenie výživného, avšak otec ani raz nespomenul, že by mal záujem finančne sa na takýchto výdavkoch podieľať. Matka nechce maloletého o nič ukracovať, a preto sa mu snaží zabezpečiť všetko, čo potrebuje, a to na úkor svojho zdravia, či voľného času. Nie je možné, aby sa sama podieľala na všetkom v súvislosti s maloletým, a to na jeho výdavkoch osobnou starostlivosťou a výchovou, pričom suma, ktorú je otec povinný uhrádzať, nepostačuje ani na základné životné potreby. Otec maloletého len uvádza ako nie je schopný nič platiť, avšak neprejavil žiadny záujem uhrádzať výživné na maloletého vo vyššej miere s pomocou svojej matky, resp. uskromniť sa v prospech

maloletého. Považovala za nespravodlivé, aby podstatná časť vyživovacej povinnosti bola prenesená len na jedného rodiča. Zotrvala na podanom odvolaní.

25. Postupom okresného súdu, a to podaním zo dňa 24.07.2023 bolo vyjadrenie matky doručené kolíznemu opatrovníkovi s možnosťou sa k nemu v lehote 10 dní písomne vyjadriť, ktorú možnosť kolízny opatrovník nevyužil.

26. K doručenému vyjadreniu matky sa písomne vyjadril otec maloletého prostredníctvom právneho zástupcu. Uviedol, že vie, čo je predmetom tohto konania. To, že mu nie je umožnený styk s maloletým a matka mu neposkytuje žiadne informácie ohľadom maloletého syna a aj keď má matka iný názor, v malej miere s predmetným návrhom súvisí. Otec maloletého nevie poskytnúť finančnú prostriedky v požadovanej výške uvedené v odvolaní a už vôbec nie v návrhu a celé toto konanie bolo dôsledne zisťované a aj následne dostatočne odôvodnené v rozhodnutí ohľadom príjmu otca. Ak matka poukazuje na to, že neprejavil žiadny záujem uhrádzať výživné vo vyššej miere pomocou svojej matky, tak dal do pozornosti byť vo vlastníctve matky, ktorý táto bezodplatne prenajíma svojej matke, teda starej matke maloletého. Teda na jednej strane chce matka po jednej starej mame maloletého, aby prispievala na výživu maloletého, ale na druhej strane poskytne druhej starej matke bezodplatné bývanie, a teda nepomáha stará matka svojmu vnukovi, ale naopak, matka pomáha starej matke maloletého. Ohľadom konštatovania, resp. posudzovania matky maloletého, čo je spravodlivé a čo je nespravodlivé, považoval za potrebné uviesť, že by bolo nespravodlivé, keby bol povinný prispievať na maloletého výživným 140,- Eur, ako to matka navrhovala z jeho jediného príjmu - invalidného dôchodku vo výške 296,- Eur mesačne. Poukázal na to, že matka pozná zdravotný stav otca maloletého, vie, že tento stav je nezvratný a tak isto vie a vedela, aký má cca príjem.

27. Postupom okresného súdu, a to podľa pokynu zo dňa 23.08.2023 bolo vyjadrenie otca doručené na vedomie právnej zástupkyňi matky a kolíznemu opatrovníkovi (doručenky na č.l. 213, 214 spisu).

28. Krajský súd v Žiline ako súd odvolací (§ 34 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP) po zistení, že odvolanie podal účastník konania (§ 7 CMP) v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), preskúmal vec v rozsahu danom v ust. § 65, § 66, § 67 CMP a za aplikácie § 385 ods. 1 CSP a contrario v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP postupom bez nariadenia pojednávania, pretože neboli splnené podmienky pre nariadenie pojednávania, nebolo potrebné doplniť, resp. zopakovať dokazovanie, nevyžadoval si to dôležitý verejný záujem, za rešpektovania ust. § 219 ods. 1,3 CSP, bol rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti výroku I. o konštatovaní zmeny rozsudku Okresného súdu Lučenec č.k. 11P/18/2020-89 zo dňa 15.06.2020, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 02.07.2020 vo výroku o výživnom, v časti výroku o uložení povinnosti otcovi prispievať na výživu maloletého L. zvýšeným výživným potvrdený ako vecne správne rozhodnutie podľa § 387 ods. 1, 2 CSP. Rozsudok okresného súdu v napadnutej časti výroku I., ktorou povinnosť otca maloletého dieťaťa platiť zvýšené výživné určil počnúc dňom právoplatnosti rozsudku a v časti konštatovaní zmeny rozsudku Okresného súdu Lučenec č.k. 11P/18/2020-89 zo dňa 15.06.2020 v časti týkajúcej sa okamihu určenia výživného a v závislom výroku II. zrušil podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP a vec v rozsahu zrušenia vrátil súdu prvej inštancie (§ 391 ods. 1 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP) na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

29. K procesnému postupu krajského súdu, ktorý prejednal odvolanie matky maloletého dieťaťa bez nariadenia pojednávania sa poukazuje na uznesenie Krajského súdu v Žiline č.k. 13CoP/53/2023-219 zo dňa 02.10.2023, keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli Krajského súdu v Žiline v lehote najmenej 5 dní pred jeho vyhlásením, v zmysle vyššie uvedeného uznesenia krajského súdu dňa 03.10.2023 a na webovej stránke Krajského súdu v Žiline, na základe čoho boli splnené podmienky k verejnému vyhláseniu rozsudku krajským súdom.

30. Za rešpektovania ust. § 65, § 66, § 67 CMP krajský súd uvádza, že podstatným pre jeho konanie bolo odvolanie matky maloletého L. C. proti rozsudku okresného súdu uskutočnené podaním zo dňa 29.05.2023 (č.l. 162-163 spisu).

31. Krajský súd poukazuje na to, že základom odvolania matky maloletého dieťaťa bol nesúhlas s určením výšky otcovi uloženej vyživovacej povinnosti platiť zvýšené výživné, pretože mala za to, že výdavky na maloletého sú vysoké tak, ako správne konštatoval okresný súd, avšak tieto nemôže znášať len jeden z rodičov, a to matka, ktorá si zároveň plní svoju vyživovaciu povinnosť formou

osobnej starostlivosti. Poukázala na to, že otec maloletého neprejavil žiadny záujem uhrádzať výživné na maloletého vo vyššej miere, nikdy mu navyše nič neprispel ani nekúpil žiaden darček. Výživné, ktoré bolo určené na maloletého, len málo prevyšuje sumu minimálneho výživného a nepostačuje na uspokojenie jeho potrieb. Zároveň poukázala na to, že príspevok na osobnú asistenciu v sume 327,60 Eur mesačne poberá matka otca maloletého, t.j. stará matka maloletého a sestra matky otca maloletého, teda uvedené finančné prostriedky sú príjmom domácnosti, v ktorej otec maloletého žije a náklady na domácnosť sú uhrádzané z tejto sumy.

32. Krajský súd uvádza, že základom jeho rozhodnutia vo vzťahu k časti napadnutého výroku I., ktorým okresný súd uložil otcovi povinnosť prispievať na maloletého L. zvýšeným výživným je aplikácia ust. § 387 ods. 2 K., pretože sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku okresného súdu viažucemu sa k tejto časti, a preto v podrobnostiach na toto odôvodnenie odkazuje. Práve z titulu aplikácie ust. § 387 ods. 2 CSP nie je potrebné ani žiadať, aby krajský súd ako odvolací súd v odôvodnení svojho rozsudku zopakoval tie skutkové zistenia a právne závery, ktoré vyjadril okresný súd v napadnutom rozsudku, pretože je postačujúce na ne odkázať, ak rozsudok okresného súdu v spojení s rozsudkom krajského súdu tvoria organickú jednotu. Odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu a odvolacieho súdu nie je možné posudzovať izolovane, pretože tak prvoinštančné ako aj odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok (uznesenie Ústavného súdu SR sp.zn. IV. ÚS 350/09, II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08).

33. Okresný súd správne vymedzil právny základ rozhodovania o zmene rozsahu vyživovacej povinnosti (§ 78 ods.1 Zákona o rodine) a dotknuté zákonné ustanovenie aj dostatočne vyložil, t.j. keď konštatoval, že podstatou rozhodovania o návrhu na zvýšenie (alebo zníženie) výživného je porovnanie pomerov zainteresovaných osôb v čase predchádzajúceho a aktuálneho rozhodovania o výživnom.

34. Okresný súd mal za preukázané, že naposledy rozsudkom Okresného súdu Lučenec sp.zn. 11P/18/2020 zo dňa 15. júna 2020 bola schválená rodičovská dohoda, na základe ktorej bola zvýšená vyživovacia povinnosť otca maloletého, a to zo sumy 30,- Eur na sumu 40,- Eur mesačne počnúc dňom 03.03.2020.

35. Odvolací súd poukazuje na to, že „nová“ úprava vyživovacej povinnosti povinného rodiča (t.j. jej zvýšenie alebo zníženie) je opodstatnená len za predpokladu, ak má súd jednoznačne v konaní preukázané, že pomery povinného i oprávneného sa zmenili do takej miery, že predchádzajúce rozhodnutie o výživnom už nezodpovedá schopnostiam a možnostiam povinného rodiča a odôvodneným potrebám nezaopatreného maloletého. Ak však od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti rodičov voči dieťaťu uplynula dlhšia doba, už táto skutočnosť je sama o sebe relevantným dôvodom opodstatňujúcim novú úpravu výšky príspevku povinného rodiča na výživu nezaopatreného dieťaťa, pretože vývoj životných nákladov, ako aj miera odôvodnených potrieb dieťaťa v časovom horizonte dlhšieho obdobia, má nesporne stúpajúcu tendenciu, ktorú je súd povinný zohľadniť.

36. Odvolací súd dáva do pozornosti to, že takáto časová okolnosť je relevantná aj v danom konaní, pretože od právoplatnosti posledného rozhodnutia o schválení rodičovskej dohody o zvýšenom výživnom do podania návrhu na zvýšenie výživného uplynula doba viac ako troch rokov (návrh podaný okresnému súdu dňa 19.01.2023), v dôsledku čoho sa objektívne a nespochybniteľne zvýšili primerane veku maloletého dieťaťa i jeho odôvodnené potreby a výdavky.

37. Tak, ako správne vyjadril okresný súd pre posúdenie a určenie výšky vyživovacej povinnosti je smerodajná životná úroveň každého z rodičov, pretože platí premisa, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni každého svojho rodiča. O rovnakú životnú úroveň potom pôjde, ak budú potreby rodiča a dieťaťa dostupné rovnakou mierou. Ani tu sa však nedá uvažovať exaktne, ale skôr v kategóriách ako je núdza, skromné pomery, nižší alebo stredný štandard, nadštandard, či luxus. Zároveň je potrebné dodať, že za schopnosti každého rodiča treba považovať jeho reálny zárobok, ktorý dosiahne v čase vyhlásenia rozhodnutia. Tento však treba modifikovať možnosťami rodiča, ktoré zužujú alebo rozširujú reálne dosahovaný zárobok so subjektívnymi vlastnosťami podmienené možnosti ako sú fyzická danosť, vzdelanie, zdravotný stav, pracovné ponuky, časový priestor. Schopnosti, možnosti a majetkové pomery rodiča treba posudzovať vždy komplexne. Je potrebné zdôrazniť, že podmienkou zvýšenia výživného je nielen odôvodnený nárast potrieb výživou oprávnenej osoby, ale predovšetkým schopnosť a možnosť výživou povinnej osoby uhrádzať zvýšené výživné. Pri určení výšky tohto zvýšeného výživného, v

podmienkach danej veci je potrebné uviesť, že pokiaľ výživou povinná osoba disponuje obmedzenými prostriedkami, potom aj samotný rozsah odôvodnených potrieb výživou oprávnenej osoby, resp. ich nárast umožňuje zvýšeného výživného len v určitom v rozsahu.

38. V súdnej veci súd prvej inštancie pri rozhodovaní dôsledne rešpektoval a aplikoval všetky uvedené kritériá pri návrhu matky na zvýšenie výživného, jasne a zrozumiteľne uviedol zistené skutočnosti, na ktoré prihliadal, a tiež podrobne rozviedol spôsob určenia výživného (zvýšeného) a úvahy, ktorými sa riadil pri návrhu matky na zvýšenie výživného. Ustálenie pomerov na strane výživou oprávnenej osoby, a to maloletého L. zodpovedá zistenému skutkovému stavu, čo ani odvolateľka nespochybnila.

39. Pre určenie výšky zvýšeného výživného pre dieťa sú rozhodujúce reálne zárobkové možnosti, schopnosti a majetkové pomery každého z rodičov, ktoré sú dané nielen subjektívnymi vlastnosťami, ale aj okolnosťami objektívneho charakteru. V tejto súvislosti je významné i ust. § 75 ods. 1 veta druhá Zákona o rodine. Zároveň súd prihliada aj na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará a rovnako tak berie do úvahy i prídavky na deti, ktoré sa sčasti podieľajú na úhrade potrieb detí. Je nepochybné, že príjem otca - invalidný dôchodok sa oproti roku 2020 zo sumy 255,30 Eur od 01.01.2023 zvýšil na sumu 296,60 Eur. Nemožno súhlasiť s odvolacím dôvodom matky maloletého, že je potrebné pri výdavkoch otca prihliadať aj na príspevok na osobnú asistenciu v sume 327,60 Eur, ktorý poberá jeho matka (otca maloletého), z ktorej sumy sú uhrádzané náklady na spoločnú domácnosť otca bývajúceho spoločne matkou. V tejto súvislosti poukazuje krajský súd na to, že v prvom rade nejde o príjem otca, ale o príspevok v zmysle právnej úpravy zákona č. 447/2008 Z.z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia, ktorého účelom je aktivizácia a podpora sociálneho začlenenia fyzickej osoby pri vykonávaní jednotlivých úkonov, ktorej rozsah sa určuje podľa činností uvedených v prílohe č. 4 zákona, teda takých, ktoré nemôže fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím vykonávať sama. Matkou otca maloletého poberaný príspevok na osobnú asistenciu je fakultatívnou dávkou od štátu a jej účelom je začlenenie života osoby trpiacej ťažkým zdravotným postihnutím, avšak nie je to suma, ktorá by bola určená na hradenie nákladov domácnosti. Zároveň sa dodáva, že okresný súd výdavky otca dôsledne zhodnotil, pričom okolnosť spoločného bývania otca so svojou matkou ako vyplýva z odseku 44. odôvodnenia napadnutého rozsudku sa premietla do dôvodných výdavkov otca za: nájom, elektriku, plyn, TV v 1, t.j. v jednej polovici a súčasne v odseku 49. odôvodnenia napadnutého rozsudku bol ako nedôvodný vyhodnotený výdavok otca vo výške vreckového a výdavku na oblečenie, a to práve k stavu jeho príjmu a preukázaným potrebám maloletého.

40. Odvolací súd v žiadnom prípade však nespochybňuje jednoznačnú nedostatočnosť/ neprímeranosť zvýšenej výšky vyživovacej povinnosti vo vzťahu k potrebám maloletého, a tiež nespochybňuje ani to, že na odvolateľke spočíva podstatná časť vyživovacej povinnosti a aj osobnej starostlivosti. V danom prípade však bolo potrebné hodnotiť reálne dané okolnosti a pomery. Bola tu však objektívna skutočnosť pomerov otca, ktorý je invalidným dôchodcom, s ťažkým zdravotným postihnutím čo objektívne limituje jeho možnosť (čo i len potencionálnu) dosiahnuť príjem umožňujúci určenie vyššej vyživovacej povinnosti. Vychádzajúc z uvedeného sa odvolací súd stotožnil s nosnou právnou myšlienkou napadnutého rozsudku, v zmysle ktorej čiastočné zvýšenie príjmovej situácie na strane otca vyrovnáva čiastočné zvýšenie odôvodnených potrieb na strane maloletého a odôvodňuje len čiastočnú zmenu stanovenej vyživovacej povinnosti smerom nahor. Krajský súd má za to, že zvýšenie výživného otcovi maloletého výrokovou časťou I. napadnutého rozsudku zodpovedá aktuálnym schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom otca maloletého.

41. S poukazom na konkrétne skutkové okolnosti daného prípadu nemožno opomenúť ani skutočnosť, že otec sa nikdy nebránil plneniu vyživovacej povinnosti s ohľadom na svoje schopnosti a možnosti. Naopak, v konaní nebolo sporné to, že v konečnom dôsledku sa docielil stav nestýkania sa otca so synom, ktorého zmenu je v prvom rade možné riešiť samotným prístupom rodičov. Nevyhnutnou a logickou súčasťou uvedeného stavu je potom fakt, že otec si nemôže plniť vyživovaciu povinnosť v rámci osobných stretnutí sa s maloletým, čím by prispel k finančnému odbremeneniu matky a určitému „prispeniu navyše“.

42. Odvolací súd však vo vzťahu k časti výroku I. poukazuje na to, že v prípade súdom autoritatívne stanovovaného výživného ide síce o opakujúce sa dávky určované do budúcnosti, určujúcou je však podmienka nezmenených okolností. Z uvedeného vyplýva, že pri kvalifikovanej zmene relevantných skutočností (zákonných kritérií), z ktorých súd pri určovaní výšky vyživovacej povinnosti vychádza,

možno pristúpiť k zmene výšky výživného. Súčasťou súdneho rozhodnutia, ktoré konštatuje zmenu pomerov je výslovné a jednoznačné určenie, od ktorého momentu dochádza k zmene pomerov, t.j. zadefinovanie dňa zmeny povinnosti výživou povinného rodiča prispievať na výživu maloletého dieťaťa. Pravidlom v tejto spojitosti býva, že súd určuje výživné s účinnosťou odo dňa podania návrhu (v návrhu sú totiž spravidla reakciou na rozhodné okolnosti, ktoré už nastali). V posudzovanej veci súd prvej inštancie časťou výroku I. napadnutého rozsudku vymedzil počiatok účinnosti zmeny vyživovacej povinnosti (až) momentom právoplatnosti dotknutého/predmetného rozsudku. Takéto určenie vo všeobecnosti síce neodporuje aplikovanej právnej úprave, avšak len za stavu, ak korešponduje skutkovým okolnostiam prípadu. Okresný súd v rámci odôvodnenia rozsudku však nevysvetlil dôvod zvolenej úpravy účinnosti zmeny výšky výživného a vo vzťahu k tejto otázke nedal odpoveď zistený skutkový stav v podobe ustálenia relevantných zákonných kritérií pre určenie výšky výživného až na čas po právoplatnosti rozsudku. Okresný súd tak zásadnú súvislosť, t.j. zadefinovanie dňa zmeny povinnosti výživou povinného rodiča prispievať na výživu maloletých detí opomenul vyhodnotiť, ktorá okolnosť v aktuálnom štádiu znemožňuje vykonanie dôsledného odvolacieho prieskumu. Vzhľadom na osobitosti konania v súdnej veci, možnosť jeho začatia i bez návrhu, vymedzenie okamihu, od ktorého má dôjsť k určeniu vyživovacej povinnosti otcovi, bol okresný súd povinný skutkovo ustáliť a zmenu vyživovacej povinnosti otca výslovne vymedziť. Práve dotknutá okolnosť je významná i z hľadiska posúdenia eventuality nedoplatku na určenom výživnom.

43. V novom konaní preto bude povinnosťou okresného súdu prioritne ustáliť potrebné skutkové súvislosti a následne konkrétne vymedziť, od ktorého okamihu/dátumu došlo ku zmene pomerov v otázke výživného a zároveň sa musí vysporiadať aj s okolnosťami viažucimi sa k eventualite zameškaného výživného, s prihliadnutím na tvrdenie matky v odvolaní o platbe starej matky maloletého.

44. Z uvedeného preto v tejto časti došlo k zrušeniu výroku I. napadnutého rozsudku a ako súvisiaci bol zrušený výrok I. rozsudku v časti konštatujúci zmenu predchádzajúceho rozhodnutia, a to týkajúce sa okamihu určenia výživného ako aj závislého výroku II. o nároku na náhradu trov prvoinštančného konania.

45. Podľa § 391 ods. 2 CSP, ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

Podľa § 396 ods. 3 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e** je prípustné.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia. Spôsoby výkonu rozhodnutia sú upravené v § 378 a nasl. CMP.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa ust. § 428 CSP v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa ust. § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa ust. § 429 ods. 2 CSP povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

Podľa ust. § 430 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa ust. § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa ust. § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Podľa ust. § 421 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa ust. § 432 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Podľa ust. § 433 CSP dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

Podľa ust. § 434 CSP dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa ust. § 435 CSP v dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.